

Kyläsuunnittelu

Itä-Uudenmaan Kylät ry – Östra Nylands Byar rf

Itä-Uudenmaan Kylät ry Östra Nylands Byar rf

- Perustettu vuonna 2000
- Itäisen Uudenmaan alueen kylien edunvalvoja sekä kyläyhdistysten etujärjestö
- Sipoo, Porvoo, Pornainen, Askola, Mäntsälä, Pukkila, Myrskylä, Loviisa, Lapinjärvi, (Artjärvi)

Itä-Uudenmaan Kylät ry Östra Nylands Byar rf

- Yli sata jäsentä (yhdistyksiä, kunnat, yksityiset henkilöt)
- Yksi suomen 20 maakunnallisista yhdistyksistä
- Yhteistyötahot
 - Suomen Kylätoiminta ry, Maaseudun kehittämissyhdystys SILMU ry
 - Kunnat, viranomaiset, organisaatiot
 - Kylät, kylä- ja muut yhdistykset

Jäsenyys ja edut

- Kyläasiamiespalvelut
 - Mm. kyläsuunnitelmat, tiedottaminen...
- Kyläsivut www.itukylat.fi
 - Myös Facebookissa , www.facebook.com/Itukylat
- Neuvontaa
 - Yhdistysrekisteröinnit ja -säännöt
- Hankeapua
 - Neuvoja, yhteistyö SILMU ry
- Jäsentiedotteet, Maaseutu+ -lehti
- Kyläpäivät, ITU-tori, seminaarit, koulutukset

Meneillä olevat hankkeet

Kylädiili – Kuntasopimuksellisuushanke Itä-Uusimaa

- Käynnistetty 2013, haettu jatkoaikaa vuoden 2014 loppuun
- Miksi?
 - Palvelut häviävät kyliltä ja entisistä kuntakeskuksista, väestö ikääntyy.
- Tavoitteet
 - Kartoittaa palvelutarve kylissä
 - Käynnistää kylien omaa palvelutuotantoa (esim. osuuskuntatoiminta)
- Hankerahoitus Uudenmaan ELY-keskukselta (omarahoitus 10%)

Meneillä olevat hankkeet

Itä-Uudenmaan kyläportaali palvelee

- Uudistamishanke
 - Kyläsivuille uusia toimintoja (mm. tapahtumakalenterin)
 - Käyttäjäystävällisempi (päivittämien helpottuu)
 - Uusi nykyaikainen ilme
 - Hanke käynnistysvaiheessa
 - Rahoitus SILMU ry:n kautta
- Portaali perustettu 2004, Suomen ensimmäinen maakunnallinen kyläportaali
- Tällä hetkellä 41 kyläsivua portaalissa
- Kyliä yhdistävä tiedotuskanava
- **www.itukylat.fi**

Kylä

- Perinteisesti katsottu maaseutu-asutukseksi, jossa haja-asutusalueella erityyppiset pientalot ja tilat muodostavat toiminnallisesti hallittavia kokonaisuuksia.
- Kylän ehkä tunnusomaisin piirre on tietynlainen omavaraisuus sosiaalisissa toiminnoissa: kylätalot, tapahtumat...
- Kyläalue voi muodostua useammasta kylästä, jotka esimerkiksi jakavat tiettyjä palveluita, kuten koulun.

Kylä tulevaisuudessa

- Nykyään on yhä tärkeämpää että asukkaat saavat ja voivat vaikuttaa oman kylänsä tulevaisuuden.
- Kylän yhteishenki ja toiminnallinen yhteys on se voima, jonka avulla kylä säilyy kylänä myös tulevaisuudessa.
- **Kylä ei synny kaavoittamalla vaan kyläläisten halusta.**

Kyläsuunnitelma???

- Kylän, kyläyhteisön tai useamman kylän yhteinen
- Kertoo mitä tullaan lähivuosina tekemään (ohjekirja)
- ”Asiakirja” esim. kuntaan päin, tietopaketti
- Tehdään oman kylän tarpeesta, omalle kylälle ja kyläläisille
 - Tarve voi tulla myös ulkopuoliselta taholta (esim. hanke- rahoitusta varten)

Jokainen kyläsuunnitelma on oman kylänsä näköinen!

Kyläsuunnitelman tekeminen

- Varattava aikaa muutama kuukausi laadintaan
- Tulisi päivittää vuosittain, suunnittelu on jatkuvaa
- N. 10-15 sivua kopioitava suunnitelma
- Suunnitelmaan liittyy usein myös kylän historiaa ja muita kartoituksia
 - Ympäristönhoito- maisema- tai turvallisuussuunnitelma...
 - Markkinointisuunnitelma, liiketoimintasuunnitelma...

Kyläsuunnitelma kaavoituksen tukena

- Hyvä lähtökohta yleiskaavan laatimiselle
- Vuorovaikutus vapaamuotoisen suunnittelun ja kaavoituksen välillä edistää onnistumista
- Kylän ajankohtaiset tarpeet välittyvät kaavaan
- Kaavan toteuttamista edistävät asiat voidaan kirjata kyläsuunnitelmaan

Miksi kyläsuunnitelma?

- Kokoaa ihmiset yhteen, kollektiivista tahtoa, joukkovoima
- Vaaditaan/pyydetään hankkeiden rahoitushakemusten yhteydessä, työkalu kunnan päättäjille
- Luodaan tulevaisuutta, koordinoidaan ja toteutetaan asioita
- Tuo esille puutteita joihin itse voi vaikuttaa pienelläkin panostuksella
- Tarjoaa kyläläisille erilaisia mahdollisuuksia olla mukana
- Kylän käyntikortti

Kyläsuunnitelma on

- Helppo ja hauska tehdä
- Toteutettavissa monella eri tavalla
- Oman kylän näköinen ja se tehdään itse
- Onnistunut kun se tehdään määrätietoisesti

Ennen aloittamista sovittavia asioita

- Yhteistyö kyläasiamiehen kanssa
 - Yhteistyö kunnan kanssa, muut toimijat
- Työskentelytapa
 - Käytettävät menetelmät (esim. Kestävä Kylä –pelikortit, SWOT...)
- Ajankohta ja kokoontumispaikka
 - **Mukavat tilat ja hyvät tarjoilut**
- Miten tiedotetaan ja kenelle
- Tehdäänkö kyläkysely/haastatteluja

Toteutus

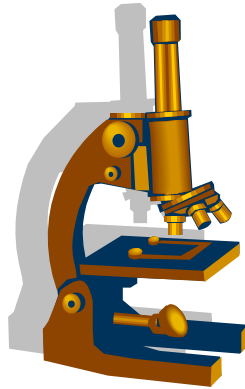
Esimerkki:

- **Tulevaisuusverstaas –menetelmä**
 - Analyysi-ilta (valmistelu)
 - Synkistely-ilta (ongelmavaihe)
 - Irrottelu-ilta (mielikuvitusvaihe)
 - Todellistamis-ilta
- Syventämis-ilta

Analyysi-ilta

Tulevaisuusverstas -menetelmä

- Valmisteluvaihe
 - Kartoittaa kylän osaamiset ja taidot
 - Minkälainen on kylämme
 - Kylän rajat
 - Kylän ilmapiiri

Synkistely-ilta

Tulevaisuusverstas -menetelmä

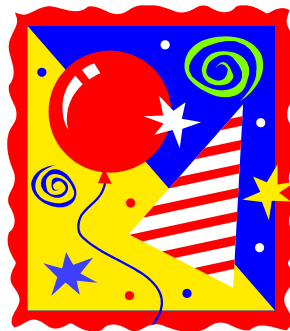
- Ongelmavaihe
 - Kartoittaa kylän ongelmat
 - Tuodaan esille mieltä painavat asiat
 - HUOM! Keskustelua asioista, ei ihmisistä

Irrottelu-ilta

Tulevaisuusverstas -menetelmä

- Mielikuvitusvaihe
 - Heittäydytään visioimaan unelmien kylä
 - Hulluimmat ideat ja ajatukset esiin
 - **Rahaa riittää kaikkeen!**

Todellistamis-ilta

Tulevaisuusverstas -menetelmä

- Tavoitteena valmis kyläsuunnitelma
- Jalat maassa
- Valitaan käyttökelpoisimmat ideat ja kehitetään niitä eteenpäin

Syventämis-ilta

- Tarkistaa ja syventää valmistuvaa kyläsuunnitelmaa
 - Mukana myös esim. kunta, muu yhteistyötaho...

- **VALMIS!**

Kiitos

Itä-Uudenmaan Kylät ry – Östra Nylands Byar rf

Bäckasinkuja 1, Liljendal

Kyläasiamies/hankekoordinaattori

Li-Marie Santala

040-1588 038

kylat@itukylat.fi

www.itukylat.fi

www.facebook.com/Itukylat